

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.III.37.514/2013/5. szám

A Kúria a dr.Sándor István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Kőhegyi-Zeller Anikó jogtanácsos által képviselt Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (1088 Budapest, Reviczky u. 5.) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. június 4. napján kelt - és a 2013. június 20. napján kelt 10. sorszámú végzéssel kijavított - 3.K.31.313/2013/8. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 9. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.31.313/2013/8. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesi műsorszolgáltató által 2012. december 11-én 17 óra 55 perckor, valamint 21 óra 55 perces kezdettel sugárzott Híradó műsorszámokban a 2013. évi költségvetés elfogadásával kapcsolatos híradás közzététele kapcsán kormánypárti és ellenzéki politikusok is megszólaltak, kommentálták azt. A felperes által sugárzott ezen adásokat követően a Jobbik Magyarországért Mozgalom sajtófőnöke 2012. december 14-én kérelemmel fordult az alperesi hatósághoz,

amelyben kifogásolta, hogy az adott műsorszámok nem voltak kiegyensúlyozottak. A felperes megsértette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét azzal, hogy nem ismertette a Jobbik 2013-as költségvetéssel kapcsolatos véleményét, holott ezt a Jobbik országgyűlési képviselője sajtótájékoztatónja keretében megfogalmazta. Az elsőfokú hatóság a 2013. január 16. napján kelt MN/34449-6/2012. számú határozatával megállapította, hogy a felperes a megjelölt Híradó műsorszámokkal megsértette a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, ezért kötelezte meghatározott tartalmú közlemény közzétételére vagy a törvénysértő híradást tartalmazó hírműsor számaival azonos időpontban sugárzott hírműsorszámában a kérelmezőnek lehetőség biztosítására az általa kifogásolt hiányzó álláspontja megjelenítésére. A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 2013. március 27. napján kelt 531/2013. számú másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperesi határozatok felülvizsgálatát és azok megváltoztatásával annak megállapítását kérte, hogy jogsértést nem valósított meg, illetve kérte a kötelezés mellőzését, másodlagosan pedig a határozatok hatályon kívül helyezését. Álláspontja szerint a kifogásolt műsorszám eleget tett a kiegyensúlyozottság követelményének, megállapítható, hogy a Jobbik álláspontja nem tért el markánsan a műsorszámában megjelent ellenzéki véleményektől, illetve a riporter által megfogalmazottaktól, mivel azok lényegi elemei megegyeznek, valamennyi releváns vélemény, nézet bemutatásra került a műsorban.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaposnak értékelte, az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően megváltoztatta és a Magyarországért Mozgalom sajtófőnöke kérelmét elutasította.

Ítéletének indokolásában szó szerint idézte a kifogásolt Híradó műsorszámában elhangzottakat a 2013. költségvetés elfogadása kapcsán. Ismertette a Jobbik Magyarországért Mozgalom 2012. december 11-én a témában tartott sajtótájékoztatóján közlésre kerülteket. Hivatkozott az Smtv. 13. §-ára és a médiaszolgáltatásokról és a kommunikációkról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 12. § /2/ bekezdésében foglaltakra. Megállapította, hogy az alperes a műsorokban elhangzottakat helyesen rögzítette. Álláspontja szerint a felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy érdemben és lényegében a Jobbik sajtótájékoztatóján elhangzottak megfeleltek a hírműsorokban közölt véleményeknek, illetve nézeteknek. Önmagában azon körülmény, hogy a Jobbik sajtótájékoztatónja más szavakkal körülírva más kifejezésekkel artikulálta a Jobbik véleményét a költségvetés

vonatkozásában, nem jelenti azt, hogy ezen véleményalkotás markánsan, releváns módon különbözött volna hírműsorokban elhangzottaktól. A kiegyensúlyozottság követelménye nem jelentett automatikus megszólalási jogot minden, az adott ügghöz közvetve kapcsolódó valamely álláspont vagy nézet képviselője részére. Azt sem jelenti, hogy mindenkinek megszólalási lehetőséget kell biztosítani, aki az adott ügyben véleményt nyilvánított.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a kifogásolt hírműsoroknak nem a költségvetési részletes ellenzések és az egyes költségvetési fejezetek ellenzéki kritikája volt az alapvető témája, hanem általában kerültek ismertetésre a költségvetéssel és a kormánypárttal szemben megfogalmazott kritikák, így nem bírt közvetlen relevanciával a Jobbik sajtóközleményében megjelölt egyetlen konkrétum, a 800 milliárd forint átcsoportosítása. Hangsúlyozta a bíróság, hogy a hírműsorok természetüknél, műfaji korlátaiknál fogva eleve nem alkalmasak a komplex, minden részletre kiterjedő feldolgozásra és közzétételre. Nincs olyan kötelezettsége a műsorszolgáltatóknak, hogy amennyiben politikai szereplők szólalnak meg egy műsorban, úgy minden más politikai párt véleményét meg kell jeleníteni. A kiegyensúlyozottság vonatkozásában nincs alanyi joga a megszólalásra.

Az Mttv. 12. § /2/ bekezdés második fordulatra hivatkozással az 1/2007.(I.18.) AB határozatra utalt a bíróság és megállapította, hogy az alperes az itt megjelent körülményt elmulasztotta vizsgálni.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Kormány magatartásával, tevékenységével kapcsolatos intenzív, közismert tényként kezelhető ellenzéki kritikák ismeretében, amelyek megfogalmazásában a Jobbik számos esetben élen jár, különös tekintettel kell vizsgálni, hogy a Jobbik álláspontja nem került-e kifejtésre, más hasonló alkalommal. Nem várható el a műsorszolgáltatótól, hogy minden egyes hírműsorában, minden politikai szereplő véleményét, álláspontját megjelenítse.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes a határozatban foglaltakból következően nem vizsgálta, hogy a Jobbik hiányolt álláspontja aznap pontosan mikor került nyilvánosságra, vagyis volt-e reális lehetősége a felperesnek - figyelembe véve az ehhez szükséges technikai, műszaki és műsorszerkesztési szempontokat és feltételeket - megismerni és adott esetben a kifogásolt műsorban is megjeleníteni a kérelmező hiányolt álláspontját. Ezen körülmény feltárása azért nélkülözhetetlen az érdemi vizsgálatot megelőzően, miután egész egyszerűen, időbeli, technikai akadály is lehetett a hiányolt tartalom adásba kerülésének.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati

kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti az Smtv. 13. §-át és az Mttv. 12. §

/2/ bekezdését. Hangsúlyozta, hogy határozatában nem a Jobbik gazdaságpolitikai véleményeinek hiánya miatt állapította meg a kiegyensúlyozottság követelményének sérelmét, hanem éppen amiatt, mert a műsorban nem kerültek ismertetésre a költségvetés elfogadásához relevánsan kapcsolódó, az egyéb elhangzott ellenzéki nézeteken túlmutató morális, illetve jogalkotási kritikát. Erre tekintettel az alperes vitatta a jogerős ítélet azon kitételét, miszerint a kifogásolt hírműsorokban közzétételre kerültek jogalkotási, gazdaságpolitikai, illetve morális érvek egyaránt, kétségtelenül nem a Jobbik szóhasználatával élve. Az alperes szerint a műsorokban morális és jogalkotási érvek nem hangzottak el, a tájékoztatás tárgyával kapcsolatosan, amiként erre vonatkozóan az ítélet sem tartalmazott konkrét példát. Kiemelte az alperes, hogy a Jobbik közleményében nem kizárólag a költségvetési összegről vonatkozóan élt kritikával.

Az Mttv. 12. § /2/ bekezdésében foglaltakra utalással kifejtette az alperes, hogy a felperesnek a hatósági eljárásban tett nyilatkozata szerint a kifogás elutasításának arra tekintettel van helye, hogy a kérelmező álláspontja a műsorban interpretálásra került. Amennyiben a felperes ezt így ítélte meg, úgy nyilvánvalóan szükségtelen a környező műsorszámokat tartalmi vizsgálat alá vetni, a felperes ugyanis egyáltalán nem tartotta olyannak a kérelmező álláspontját, amelyet akár az adott műsorszámban, akár az azt megelőző vagy követő napok valamelyikén közzé kíván tenni. A döntő motívum tehát jelen ügyben nem az volt, hogy a felperes valamilyen okból nem volt képes a műsorszámban megvalósítani a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, hanem egyáltalán nem tartotta azt relevánsnak, eltérőnek és így magát a közlését sem tekintettel indokoltnak. Ebből következően az alperes megítélése szerint jogszerűen járt el, amikor nem folytatta le az eljárás tárgyát képező műsorszám környezetében közzétett és ugyanezen témával foglalkozó tudósítások vizsgálatát.

Hangsúlyozta az alperes, hogy a Fővárosi Ítéltábla és a Kúria egységes jogalkalmazási gyakorlata is alátámasztja azt, hogy a témaazonosság nem jelent egyben hírazonosságot. Fontos, hogy a relevánsan kapcsolódó álláspontok lényege megegyezik-e, hiszen ez esetben el lehet tekinteni minden egyes álláspontja megjelenítésétől. Jelen ügyben a kérelmező álláspontjának lényege eltért a megjelenített álláspontokétól, azonban a fő témához szervesen kapcsolódott. Az alperes fenntartotta azon álláspontját, hogy a tárgybani műsorszám vizsgálata alapján az volt megállapítható, a kérelmező jogalkotási és morális kérdésekre vonatkozó álláspontjának lényege az összeállításban bemutatott álláspontoktól markánsan különbözött. Ezáltal a felperes nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy az adott témához kapcsolódó, a

kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges, az ügy szempontjából releváns álláspontokat összegyűjtse és bemutassa. Hangsúlyozta az alperes, hogy a műsorszámok megtekintése alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperesi médiaszolgáltató hírblokkjaiban a kérelmező álláspontja nem került közlésre, míg azokban a korábbiakban ismertették szerint a Fidesz, az MSZP, az LMP és a Demokratikus Koalíció véleménye is megjelenítésre került. Megítélése szerint a műsor adásba kerülésekor már nyilvánosságra hozott információk tekintetében alappal elvárható, hogy a médiaszolgáltató - amennyiben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye szempontjából szükséges - arról tájékoztassa a közönséget, miután jelentős műsorszerkesztési változásokat nem eredményezhet egy-két mondat beolvasása, még ha a személyes megszólaltatás nem is áll módjában. A jogerős ítéletnek a műszaki-technikai akadályok vizsgálatára vonatkozó kitétele kapcsán utalt arra az alperes, teljesen életszerűtlen volt tőle elvárni, hogy külön vizsgálatot folytasson le arra nézve, hogy reális lehetősége lehetett-e a felperesnek a Jobbik - 10 óra 25 perckor, azaz a műsor kezdete előtt 7,5 órával kiadott - álláspontjáról tájékoztatni a nézőket.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást, abból azonban a vizsgált közlemény tartalmának helytelen értelmezésével, téves jogkövetkeztetést vont le.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy a Pp. 270. § /2/ bekezdés és 272. § /2/ bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás során kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható a Pp. 275. § /2/ bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.

Az Mttv. 12. § /1/ bekezdése szerint a médiaszolgáltatók tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek. A /2/ bekezdés szerint a tájékoztatás kiegyensúlyozottságát - a műsorszámok jellegétől függően - az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye a kialakult

alkotmánybírósági és bírósági jogértelmezés szerint azt jelenti - egyebek mellett -, hogy biztosítani kell a közzétett hírrel összefüggő, az abban érintettek részéről létező releváns vélemények, ellentétes álláspontok megismertetését annak érdekében, hogy a médiaszolgáltató által közreadásra érdemesnek tartott hírhez kapcsolódó információkhoz az érdeklődők hozzájuthassanak, arról szabadon véleményt formálhassanak. A tájékoztatás akkor kiegyensúlyozott, ha az adott eseménnyel vagy jelentéssel kapcsolatban valamennyi releváns információt, illetve nézetet megjelenít. A szerkesztői szabadság korlátozását nem jelentheti az, ha a szerkesztő által szabadon választott hírértékűnek ítélt eseményről adott tájékoztatás adattartalmát vizsgálva, a hatóság a létező releváns álláspontok közzétételének kiegyensúlyozottségát kéri számon. A kiegyensúlyozottság követelményének a törvényi előírásból következően nem kizárólag a műsorfolyam egészére, ugyanakkor nem feltétlenül adott műsorszámra kell érvényesülnie. Annak eldöntése, hogy a kiegyensúlyozottság miként tartható fenn, alapvetően a bemutatottak sajátosságaitól függ.

A Kúria egyetértett az alperesnek az Mttv. 12. § /2/ bekezdés második fordulata vizsgálatának mellőzésével kapcsolatos jogi érvelésével. A felperesi álláspontból kitűnően a felperesi médiaszolgáltató egyáltalán nem kívánta a kérelmező álláspontját közzétenni, ezért a műsorfolyam egészének vizsgálata e szempontból mellőzhető volt.

A Kúria álláspontja szerint az MTI közleménytartalma alapján az volt megállapítható, hogy a Jobbik véleménye ismertetésének elmaradása a két kifogásolt hírösszeállításban közzétett tájékoztatás kiegyensúlyozatlanságát eredményezte, mivel az abban megjelent ellenzéki vélemény és a Jobbik vonatkozó álláspontja között markáns különbség volt megállapítható. Bár az MSZP részéről megszólaló frakcióvezető-helyettes által kifejtett ellenzéki vélemény is kritikával illette a már elfogadott költségvetési sarokszámok többszöri év közbeni módosítását, illetve kifejtette, hogy a 2013. évi költségvetés az ország kedvezőtlenebb gazdasági helyzete az elszegényedés irányába hat, a Jobbik közleményében rögzített álláspontja kifejezetten a zárószavazás előtti, a költségvetési sarokszámokat érintő módosításra vonatkozó eljárást kifogásolta, így érdemben eltért a műsorszámban megjelenített ellenzéki véleménytől. Ezen eltérés a közleményben, annak tartalmi elemzése alapján egyértelműen tetten érhető, megállapítható volt.

A közreadás elmulasztása kapcsán a másik vizsgálandó lényeges szempont az álláspont kapcsolódása tekintetében merült fel. Az alperes - a felülvizsgált határozatából kitűnően - döntését arra alapozta, hogy a műsorokban bemutatott ellenzéki kritikák kizárólag gazdaságpolitikai oldalról támadták az elfogadott költségvetést, azonban nem adtak számot arról, miszerint a Jobbik az említettek

mellett szélesebb körben, nevezetesen morális és jogalkotási problémákat is lát azzal kapcsolatban. A Jobbik kifogásának szerves részét képezte a költségvetés elfogadása előtti utolsó pillanatokban történt módosítására vonatkozó kritika, amely viszont a tárggyal kapcsolatos jogalkotási folyamatot érintette. Miután a Híradón belül az adott hírblokk címe is az elfogadás tényére utalt - „elfogadták a 2013-as költségvetést” - nyilvánvaló, hogy a tájékoztatáshoz közvetlenül és relevánsan kapcsolódott a Jobbik közölni mellőzött véleménye. A Jobbik közleményének tartalmi vizsgálatából az is megállapítható volt, hogy a Jobbik nem az összegre vonatkozóan élt gazdaságpolitikai szemléletű kritikával, hanem az azt eredményező eljárási gyakorlatot kifogásolta, amely viszont már jogalkotási és gazdaságpolitikai kérdés.

Minderre tekintettel a Kúria álláspontja szerint a híradáshoz való kapcsolódás a már közölt álláspontoktól való eltérés ténye a Jobbik véleményéből egyértelműen megállapítható volt. Annak mellőzésével a felperes megsértette az Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § /1/, /2/ bekezdésében foglalt kötelezettségét, jogszerűen és megalapozottan döntöttek az alperesi hatóságok a felperes ezzel kapcsolatos kötelezéséről. A felperes a tárgybani műsorszámban az adott hírrel összefüggésben nem jelenítette meg a Jobbik releváns álláspontját, mely a bemutatott kormánypárti és más ellenzéki álláspontoktól - a fent kifejtettek következően - eltérő vélemény és ezt a hiányosságot a híreket közlő hírolvasó sem pótolta.

A jogerős ítéletben foglaltak kapcsán hangsúlyozza a Kúria, hogy nem „más szavakkal körülírásról” volt szó a Jobbik közleményében, helytelenül értékelte ezt az elsőfokú bíróság ekként és tévesen állapította meg azt is, hogy az egyetlen konkrét tételátcsoportosításra utalás miatt a kérelmező kritikája alapvetően eltérő témájú volt.

A jogerős ítélet kapcsán szükségesnek tartja megjegyezni a Kúria, hogy a szerkesztése nem felel meg a Pp. 221. § /1/ bekezdésében foglaltaknak, a rendelkező rész nincs jól elkülönítve. Megjegyzi azt is a Kúria, hogy a jogerős ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság a Jobbik álláspontja nyilvánosságra kerülési időpontjának vizsgálata mellőzését róta az alperes terhére, ugyanakkor eljárása során ő maga sem vizsgálta ezt és enélkül hozott érdemi döntést. Ez az ellentmondásosság szintén ütközik a Pp. 221. § követelményeivel.

Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat megsértette, ezért azt a Pp. 275. § /4/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a felperes alaptalan keresetét a Pp. 339. § /1/ bekezdése értelmében elutasította.

Az elsőfokú és a felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Kúria a felperest a Pp. 270. § /1/ bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdés szerint kötelezte.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illeték viselésére a felperes a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § /2/ bekezdése értelmében köteles.

, 2013. október 9.

Dr.Kárpáti Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr.Fekete Ildikó sk. előadó bíró, Dr.Sperka Kálmán sk. bíró

A kiadmány hitelélül

bírósági írnok